Lietas Nr.C28212816
Lietas arhīva Nr.CA-0411-18/12
ECLI:LV:RAT:2018:0221.C28212816.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2018. gada 21. februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis N. Riņķis
tiesnese I. Celmiņa
tiesnese A. Veita
ar sekretāri A. Beļajevu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē, Brīvības bulvārī 34, Rīgā, civillietu sakarā ar /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2017. gada 21. jūnija spriedumu AS "ABLV Bank" prasībā pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016. gada 25. februārī AS "ABLV Bank" (turpmāk arī – prasītāja) cēla tiesā prasību pret /pers. A/, /pers. B/, un /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētāji) par parāda piedziņu.

Prasībā, pamatojoties uz Civillikuma 1319., 1587., 1589.-1590., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1722., 1756., 1759., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946.pantu prasītāja lūdz tiesu:

1. Piedzīt no atbildētāja /pers. A/ parādu par kopējo summu 97 322,53 EUR, samaksāto valsts nodevu un tiesvedības izdevumus.

2. Piedziņas no atbildētāja /pers. A/ pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, vērst piedziņu uz ķīlas devēja /pers. C/ iekļīlāto nekustamo īpašumu – dzīvokļa īpašumu Nr./numurs/ un pie dzīvokļa īpašuma piederošām 524/52098 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr./numurs A/.

3. Piedziņas no atbildētāja /pers. A/ pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā piedzīt no atbildētājas /pers. B/ par labu prasītājam parādu par kopējo summu 97 322,53 EUR, samaksāto valsts nodevu un tiesvedības izdevumus.

4. Noteikt prasītājai tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kredīta pamatsummas atlikuma.

Prasībā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] Saskaņā ar 2006. gada 3. augustā noslēgto Hipotekārā kredīta līgumu Nr.21557 AS "ABLV Bank" (pirms nosaukuma maiņas – AS „Aizkraukles banka"), izsniedza atbildētājam /pers. A/ kredītu 72 065,00 EUR apmērā, kredīta līgumā noteikto summu /pers. A/ izsniedzot 2006. gada 11. augustā.

[1.2] Kredīta līgumā paredzēto saistību nodrošināšanai 2006. gada 3. augustā prasītāja ar atbildētāju /pers. A/ noslēdza hipotēkas līgumu Nr.21557/01.

[1.3] No kredīta līguma izrietošo saistību pastiprināšanai 2006. gada 3. augustā starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/, tika noslēgts galvojuma līgums Nr.21557/03.

[1.4] 2010. gada 19. maijā, 2011. gada 26. septembrī un 2013. gada 1. augustā, prasītāja un atbildētājs noslēdza papildvienošanos hipotekārā kredīta līgumam Nr.21557, saskaņā ar kurām kredīta līgums izteikts jaunā redakcijā, atbildētājam izsniegtas papildus kredīta summas 36 746,86 EUR, 3652,45 EUR un 1626,68 EUR apmērā, kā arī daļēji anulēti uzkrātie līgumsodi. 2013. gada 1. augusta papildvienošanās hipotekārā kredīta līgumam Nr.21557 I daļas 1.1.punktā konstatēta aktuālā parāda summa, kas uz norādītās papildvienošanās noslēgšanas dienu bija 110 186,02 EUR, kā arī noteikts kredīta atmaksas pēdējais datums – 2015. gada 1. augusts (kredīta līguma 2013. gada 1. augusta redakcijas I daļas 1.5.punkts).

[1.5] Sakarā ar to, ka atbildētājs vēlējās atsavināt ieķīlāto nekustamo īpašumu trešajai personai - atbildētājam /pers. C/, saglabājot uz īpašumu nostiprināto hipotēku, kam prasītāja piekrita, 2010. gada 19. maijā kredīta līgumā paredzēto saistību nodrošināšanai prasītāja ar atbildētāju /pers. C/ noslēdza hipotēkas līguma pārjaunojumu Nr. 21557/01.

[1.6] 2010. gada 19. maijā, prasītāja ar atbildētāju /pers. B/ noslēdza galvojuma līgumu Nr. 21557/05. Saskaņā ar galvojuma līguma 2.2.punktu galviniece uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē par atbildētāja saistībām, kas izriet no kredīta līguma jaunās redakcijas, un atteicās no tiesībām prasīt, lai prasītājs ar piedziņu vispirms vēršas pie atbildētāja /pers. A/. 2013. gada 1. augustā prasītāja un galviniece noslēdza papildvienošanos galvojuma līgumam Nr. 21557/05, ar kuru galviniece uzņēmās saistību atbildēt par atbildētāja saistībām, kas izriet no ķīlas līguma 2013. gada 1. augusta redakcijas.

[1.7] Kaut arī prasītāja savas līgumsaistības ir izpildījusi pilnībā, atbildētājs savas līgumsaistības saskaņā ar Kredīta līgumu noteikumiem nav izpildījis. Kā redzams no norēķinu konta pārskata, atbildētājs pielaidis nokavējumu, neievērojot kredīta līgumos noteiktos termiņus procentu un pamatsummas maksājumu veikšanai, tādējādi uz 2015. gada 23. aprīli kredīta līgumam izveidojot 132 dienu kavējumu.

Prasītāja atbilstoši kredīta līguma II daļas 4.2.punkta 4.2.3.apakšpunkta noteikumiem 2015. gada 23. aprīlī atbildētājam /pers. A/ nosūtīja brīdinājumu Nr.1-1/925. Saskaņā ar kredīta līguma II daļas 9.2.punktu nosūtītie brīdinājumi tiek uzskatīti par saņemtajiem trešajā dienā pēc to nodošanas pasta iestādē neatkarīgi no faktiskās saņemšanas. Līdz ar to uzskatāms, ka atbildētājs ir saņēmis brīdinājumu 2015. gada 26. aprīlī un līdz 2015. gada 11. maijam viņam bija pilnībā jāveic kredīta pamatsummas, aprēķināto kredīta procentu un līgumsoda samaksa saskaņā ar kredīta līgumu.

[1.8] 2015. gada 23. aprīlī prasītāja nosūtīja atbildētājai /pers. B/ brīdinājumu Nr.1-1/925-2. Ar to tika paziņots, ka aizņēmējs nav izpildījis savas no kredīta līguma izrietošās saistības un 2015. gada 23. aprīlī viņam pieprasīta kredīta pirmstermiņa atmaksa. Galviniecei tika pieprasīta kredīta

pirmstermiņa atmaksa trīsdesmit dienu laikā no brīdinājuma saņemšanas. Galviniece tika brīdināta, ka saistību labprātīgas neizpildīšanas gadījumā parāds tiks piedzīts tiesas ceļā.

Analoģiski tika brīdināts ķīlas devējs /pers. C/, kuram 2015. gada 23. aprīlī tika nosūtīts brīdinājums Nr.1-1/925-1, kurā norādīts, ka saskaņā ar kredīta pirmstermiņa atmaksas pieprasījumu viņam ir tiesības norēķināties ar prasītāju atbildētāja vietā. Tāpat norādīts, ka gadījumā, ja parāda saistības netiks segtas piedziņa tiks vērsta pret ķīlas priekšmetu. Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 9.2.punktu nosūtītie brīdinājumi tiek uzskatīti par saņemtiem trešajā dienā pēc to nodošanas pasta iestādē neatkarīgi no faktiskās saņemšanas.

[1.9] Brīdinājumu sastādīšanas dienā (23.04.2015.) fiksēta un brīdinājumos norādīta nesamaksāto kredītu procentu summa ar norādi, ka tā turpina pieaugt un tiks precizēta uz parāda samaksas dienu. Pēc brīdinājuma nosūtīšanas veidojies 18 dienu ilgs periods, kurā /pers. A/, pamatojoties uz brīdinājumu, bija jāveic kredīta un ar to saistīto maksājumu atmaksa un attiecīgi turpināja pieaugt kredīta procentu summa. Tādējādi, ievērojot konkrētā perioda procentu likmi, kredīta līgumam izveidojās procentu pieaugums 172,06 EUR apmērā, kopsummā sastādot 1003,53 EUR, bet līgumsodam izveidojies pieaugums 266,20 EUR apmērā, kopsummā sastādot 1595,84 EUR.

No brīdinājumu nosūtīšanas dienas līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai, atbildētāji savu saistību segšanai ir veikuši iemaksas par kopējo summu 3000,00 EUR. Minētā summa izmantota kredīta procentu parāda un kredīta pamatsummas daļas segšanai. Atbildētāja/pers. A/ parādsaistības pret prasītāju 2016. gada 23. februārī sastādīja 97 322,53 EUR, ko veido pamatsummas atlikums 95 726,69 EUR un nesegtā līgumsoda daļa 1595,84 EUR (1.sēj., lietas 5.-9., 106., 206.lapa).

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2017. gada 21. jūnija spriedumu prasība apmierināta un tiesa nosprieda:

1. Piedzīt no /pers. A/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/, par labu prasītājai pamatparādu 95 426,69 EUR, kā arī tiesas izdevumus 2284,76 EUR, kopā 97 711,45 EUR.

2. Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. B/, likumiskos 6% no simta gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

3. Atzīt prasītājai tiesības gūt apmierinājumu no ieķīlātā nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese, dzīvokļa numurs/, kadastra Nr. /numurs A/un reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/uz /pers. C/ vārda.

4. Izbeigt tiesvedību prasības daļā par līgumsoda 1595,84 EUR piedziņu.

5. Piedzīt no Igora, /pers. B/ un /pers. C/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,11 EUR no katra.

Spriedumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] Tiesa konstatējusi, ka 2006. gada 3. augustā starp AS „Aizkraukles banka" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts hipotekārā kredīta līgums Nr.21557, saskaņā ar kuru atbildētājs /pers. A/ saņēma aizdevumu 72 065,00 EUR apmērā ar mērķi – aizņēmēja saistību pret AS "Aizkraukles banka", kas izriet no kredīta līguma Nr.19611, refinansēšana un dzīvokļa īpašuma /numurs/, kas atrodas /adrese/, remonta un labiekārtošanas finansēšana. Saskaņā ar hipotekārā kredīta līguma pirmās daļas 1.2.punktu tika noteikta mainīgā procentu likme 4.74%, kas veidojas kā summa no Bāzes likmes 3,34% un pievienotās likmes 1,4%.

2010. gada 19. maijā starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ parakstīta papildvienošanās hipotekārā kredīta līgumam, saskaņā ar kuru kredīta summa noteikta 106 080,60 EUR, savukārt saskaņā ar 1.2.punktu tiek noteikta mainīgā procentu likme, kas veidojas kā summa no bāzes likmes 6 mēnešu EURIBOR un pievienotās likmes 2,9%. 2011. gada 26. septembrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ parakstīta papildvienošanās hipotekārā kredīta līgumam Nr.21557, saskaņā ar kuru kredīta summa ir 109 735,00 EUR. 2013. gada 1. augustā starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ parakstīta papildvienošanās hipotekārā kredīta līgumam Nr.21557, saskaņā ar kuru kredīta summa ir 110 186,02 EUR – noteikts kredīta atmaksas pēdējais datums 2015. gada 1. augusts.

2006. gada 3. augustā starp AS „Aizkraukles banka" un atbildētāju /pers. A/ tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.21557/01, saskaņā ar kuru atbildētājs par labu prasītājam ieķīlāja viņam piederošo nekustamo īpašumu /numurs/, kas atrodas /adrese/, hipotēka reģistrēta Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā /numurs B/. Kredīta summa 72 065.00 EUR. Savukārt, saskaņā ar 2010. gada 19. maija Hipotēkas līguma pārjaunojumu Nr.21557/01 kredīta summa ir 106 080,60 EUR. Bez tam 2013. gada 1. augustā starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ parakstīta papildvienošanās hipotēkas līguma pārjaunojumam Nr.21557/01, saskaņā ar kuru saistības izriet no 2006. gada 3. augusta hipotekārā kredīta līguma Nr.21557, kas noslēgts starp atbildētāju /pers. A/ un prasītāju, kredīta summa sastāda 110 186,02 EUR un kā ķīlas devējs šo papildvienošanos slēdzis /pers. C/ kā nekustamā īpašuma īpašnieks.

[2.2] Tiesa konstatējusi, ka atbildētājs /pers. A/ savu saistību nebija izpildījis, proti, nebija veicis maksājumus atbilstoši maksājumu grafikam, uz 2015. gada 23. aprīli maksājumu kavējums pārsniedza 132 dienas.

[2.3] Noslēgtajā hipotekārā kredīta līguma 4.2.3.punktā puses ir vienojušās, ka bankai ir tiesības pieprasīt, lai aizņēmējs pirms kredīta atmaksas pēdējā datuma, atmaksā kredītu, ja aizņēmējs nokavē kādu no kredīta līgumā paredzētajiem maksājumiem vairāk par 30 dienām, kas, atbildētāju ieskatā, ir netaisnīgs, proti, atbildētāja nokavējumu ilgāk par 30 dienām nevar uzskatīt pat būtisku līguma pārkāpumu un tādejādi prasītājam nav bijušas tiesības pieprasīt visu saistību nekavējošu izpildi.

Tiesa piekritusi atbildētāju norādītajam iebildumam, ka saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.1pantu par būtisku līguma pārkāpumu uzskatāma kredīta atmaksas vai procentu samaksas kavēšana ilgāk kā par 60 dienām vai biežāk kā trīs reizes gadā, katru reizi ilgāk par 30 dienām.

Tomēr, izvērtējot prasītāja brīdinājumā norādīto, kā arī iepazīstoties ar parāda aprēķinu, tiesa konstatējusi, ka prasītājs pret atbildētājiem ar lūgumu par kredīta pirmstermiņa atmaksu ir vērsies, ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteikto 60 dienu nokavējuma termiņu, jo, kā redzams, atbildētājs ir kavējis maksājumus ilgāk par 130 dienām. Un šādu nokavējumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.1panta izpratnē var atzīt par būtisku līguma pārkāpumu.

[2.4] 2015. gada 23. aprīlī prasītājs atbildētājiem /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ ierakstītā sūtījumā nosūtīja brīdinājumus Nr.1-1/925;Nr.1-1/925-2;Nr.1-1/925-1, kurā norādīts, ka nav veikti maksājumi saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku, maksājumu nokavējums pārsniedz 60 dienas, tādēļ banka pieprasa kredīta pirmstermiņa atmaksu saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem. Atbildētājiem tiek dots termiņš piecpadsmit dienas no brīdinājuma saņemšanas kredīta atmaksāšanai.

No vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksta Nr.17PS27 no 2015. gada 23. aprīļa redzams, ka brīdinājumi atbildētājiem tika nosūtīti atbilstoši līguma nosacījumiem uz atbildētāju dzīves vietas adresēm pa pastu.

Atbildētāji norādījuši, ka kredīta līguma II daļas 9.2.punkts ir netaisnīgs un tas nevar būt par pamatu atzīt, ka atbildētāji brīdinājumus ir saņēmuši. Konkrētu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma pantu, kādēļ šāds līguma punkts būtu atzīstams par netaisnīgu, atbildētāji nav norādījuši.

Atsaucoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.pantu tiesa nekonstatēja, ka līguma nosacījums uzskatīt, ka pasta sūtījums ir saņemts trešajā dienā no tā nodošanas pasta iestādē, būtu atzīstams par pretēju labticīguma prasībām. Atbildētāji savu dzīvesvietas adresi ir norādījuši noslēgtajos līgumos. Prasītāja brīdinājumus sūtījusi uz līgumā norādītajām adresēm.

Tiesa atzina par pierādītu saistību neizpildi no atbildētāja /pers. A/ puses, jo atbildētājs saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu nav tiesā iesniedzis

pierādījumus, ka būtu veicis aizdevuma atmaksu.

Tiesa atzina, ka prasītāja ar rakstveida pierādījumiem ir pierādījusi, ka atbildētājs /pers. A/ nav izpildījis tiesiski noslēgtu līgumu, nemaksājot pieļīgtās summas līgumā paredzētajos termiņos un pieļaujot nokavējumu vairāk par 60 dienām, līdz ar to prasība par aizdevuma pamatparāda atmaksu 95 426,69 EUR apmērā ir apmierināma.

[2.5] Atbildētāji iebilduši pret atmaksājamā parāda summu, norādot, ka prasītāja nav ņēmusi vērā visus atbildētāja veiktos maksājumus. Konkrētus iebildumus norādīja tikai uz summu, kas tika ieskaitīta aizdevuma līguma saistību dzēšanai no pārdotā dzīvokļa. Kā redzams no lietā iesniegtajiem dokumentiem, no dzīvokļa pārdošanas pirkuma summas daļa 13 879,77 EUR apmērā 2014. gada 12. augustā tika ieskaitīta /pers. A/ kontā.

Savukārt no prasītājas iesniegtā parāda aprēķina redzams, ka 2014. gada 12. augustā saņemtie naudas līdzekļi kopējā apmērā 13 879,77 EUR ir novirzīti saistību dzēšanai, dzēšot 2014. gada marta (daļēji), aprīļa, maija, jūnija, jūlija un augusta mēnešu maksājumus.

Ņemot vērā minēto, tiesa neatzina par pamatotiem atbildētāju iebildumus. No prasītāja iesniegtā parāda aprēķina redzams, kādos datumos veikti maksājumi un kādiem maksājumu grafikā paredzētajiem maksājumiem iemaksātās summas novirzītas. Nekādus konkrētus iebildumus par konkrētu summu iztrūkumiem atbildētāji nav norādījuši.

Tādejādi pierādīts, ka atbildētājs /pers. A/ nav izpildījis savas saistības par kopējo summu 95 426,69 EUR.

[2.6] 2006. gada 3. augustā prasītāja un atbildētāja /pers. B/ noslēdza galvojuma līgumu Nr.21557/03 saskaņā ar kuru atbildētāja /pers. B/ galvojusi par /pers. A/ saistībām, kas izriet no 2006. gada 3. augusta hipotekārā kredīta līguma Nr.21557. Saskaņā ar šī līguma 2.1.punktu atbildētāja /pers. B/ uzņēmusies pienākumu atbildēt pilnā apjomā par /pers. A/ saistībām pret prasītāju, kas izriet no hipotekārā kredīta līguma, tai skaitā, par kreditoram neatmaksāto kredīta summu, procentiem, līgumsodu un citiem no kredīta līguma izrietošiem maksājumiem. Saskaņā ar šī līguma 2.2.punktu /pers. B/ uzņēmās atbildību (saistības) kā pats aizņēmējs Latvijas Republikas Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē un atsakās no tiesībām prasīt, lai kreditors ar piedziņu vispirms vēršas pie aizņēmēja. Bez tam 2010. gada 19. maijā tika parakstīts galvojuma līgums Nr.21557/05, savukārt no 2013. gada 1. augusta papildvienošanās galvojuma līgumam Nr.21557/05 izriet, ka kredīta summa sastāda 110 186,02 EUR.

Atsaucoties uz Civillikuma 1691., 1692.pantu, tiesa atzina, ka /pers. B/ dotais galvojums AS „Aizkraukles banka" atbilst Civillikuma nosacījumiem, tai skaitā, ir ievērots Civillikuma 1695.pants, kas nosaka, ka galvojumam ir nepieciešama rakstiska forma.

Par to, ka /pers. A/ nepilda savas saistības pret prasītāju un ka viņam pieprasīta aizdevuma pirmstermiņa atmaksa, prasītāja ir brīdinājusi atbildētāju /pers. B/ un pieprasījusi, kredīta atmaksu saskaņā ar noslēgto galvojuma līgumu.

Atsaucoties uz Civillikuma 1698. un 1702.pantu, tiesa atzina, ka ir tiesisks pamats prasību apmierināt pilnībā un piedzīt prasītāja labā parādu no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/ kā galvotājas.

[2.7] Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu tiesa prasītājai noteikusi tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 95 426,69 EUR.

[2.8] 2010. gada 19. maijā prasītājas un atbildētāja /pers. C/ noslēgtais hipotēkas līguma pārjaunojums Nr.21557/01 apstiprina, ka atbildētājs /pers. C/ ieķīlājis prasītājam nekustamo īpašumu – dzīvokļa īpašumu /numurs/, ar kopējo platību 52,40 m^2 un 524/52098 pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas, kas ierakstīts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, apzīmējums kadastrā Nr. /numurs A//adrese/, visu prasītāja prasījumu nodrošināšanai, kas izriet no prasītāja un atbildētāja /pers. A/ 2006. gada 3. augustā noslēgtā hipotekārā kredīta līguma Nr.21557.

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1278., 1319.pantu un noradījusi, ka atbilstoši līguma Nr.21557/01 6.1.punkta noteikumiem, ķīlas ņēmējs, t.i., prasītāja ir tiesīga pārdot ķīlas priekšmetu, ja aizņēmējs nokavē kredīta līgumā paredzēto kredīta pilnīgas atmaksas termiņu vairāk kā par 30 dienām, kā arī jebkurā gadījumā, kad saskaņā ar kredīta līgumu ķīlas ņēmējs pieprasa kredīta pirmstermiņa atmaksu.

Tādejādi prasītāja kā kreditors, kurš nav saņēmis parāda atmaksu no aizņēmēja /pers. A/, ir tiesīga lūgt vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, konkrētajā gadījumā uz atbildētājam /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu – dzīvokļu īpašumu Nr./adrese, dzīvokļa numurs/ Civillikuma 1319.panta nosacījumi pieļauj ķīlas ņēmējam meklēt apmierinājumu no ieķīlātās lietas, t.i. to pārdodot, lai dzēstu prasījumu, bet no 1320.panta nosacījumiem izriet, ka ķīlas tiesību var realizēt un ieķīlāto lietu pārdot tikai tad, kad iestājies samaksas termiņš. Tā kā prasība par pamatparāda piedziņu atzīta par pamatotu un apmierināmu, samaksas termiņš ir iestājies.

Ievērojot norādīto, tiesa atzina, ka prasītāja prasījuma atļaut vērst piedziņu uz ķīlas priekšmetu, t.i., /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese, dzīvokļa numurs/, kadastra Nr./numurs A/, ir pamatots un apmierināms.

[2.9] Ņemot vērā, ka prasītāja, iesniedzot pēdējos prasības pieteikuma precizējumus, ir atteikusies no līgumsoda piedziņas lietā 1595,84 EUR apmērā, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu, atzina, ka tiesvedība šajā daļā ir izbeidzama.

[2.10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, un ņemot vērā, ka prasītāja atteicās no prasības daļā, tiesa atzina, ka no atbildētājiem piedzenami tiesas izdevumi atbilstoši apmierinātās prasības daļai, t.i., prasītājas samaksātā valsts nodeva 2273,80 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,96 EUR, kopā 2284,76 EUR.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 39.pantu tiesa atzina, ka nesamaksātā summa 15,33 EUR apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu piedzenama no atbildētājiem valsts labā, no katra atbildētāja piedzenot 5,11 EUR (1.sēj., lietas 217.-227.lapa).

[3] Apelācijas sūdzību par minēto spriedumu iesnieguši atbildētāji, lūdzot noraidīt prasību.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Atbildētāji norāda, ka nav saņēmuši prasītājas sūtītos brīdinājumus un turpināja pildīt kredīta līguma noteikumus, līdz ar to atbildētāji nezināja par brīdinājumu un prasītājas atkāpšanos no līguma, tādēļ pēc brīdinājuma nosūtīšanas veica maksājumus kopsummā 3000 EUR.

[3.2] Atbildētāji nav pieļāvuši būtisku līguma pārkāpumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma $8.^1$ panta izpratnē, jo savu iespēju robežās ir pildījuši noslēgto līgumu saistības. Atbildētāju ieskatā prasītāja nav pierādījusi apstākli, ka uz 2015. gada 23. aprīli maksājumu kavējums pārsniedza 132 dienas un viņam nebija tiesības vērsties pie atbildētājiem par brīdinājumiem par kredīta pirmstermiņa atmaksu.

[3.3] Atbildētāju ieskatā komisijas maksa 1458,58 EUR apmērā ir iekasēta nepamatoti, nenorādot nevienu kredīta līguma punktu, uz kā pamata minētā summa ieturēta. Līdz ar to minētā summa, atbildētāju ieskatā, ir novirzāma kredīta pamatsummas dzēšanai.

[3.4] 2017. gada 17. maijā tiesā saņemti prasības precizējumi, kuros norādīts, ka, ņemot vērā parāda summas aprēķinā ietvertā līgumsoda aprēķina nepārskatāmību, kas traucē apspriest katras līgumsodu sastādošās summas apmēru un uzskaitīšanas periodu, prasītāja pieņēma lēmumu neuzturēt prasību daļā par līgumsoda 1595,84 EUR piedziņu.

Atbildētāju ieskatā, ņemot vērā, ka prasītāja nevar pamatot līgumsoda aprēķinu, tai jāveic pamatparāda pārrēķins, jo no prasītājas aprēķina redzams, ka atbildētāju veiktie maksājumi tika novirzīti līgumsoda, nevis pamatparāda dzēšanai (1.sēj., lietas 229.-231.lapa).

[4] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis /pers. D/ norādīja, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota.

Tiesas sēdē atbildētāju pārstāve /pers. E/ uzturēja apelācijas sūdzību.

M o t ī v u d a ļ

[5] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[6] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju atzīst, ka Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2017. gada 21. jūnija spriedumā sniegtā argumentācija spriedumā ir izvērsta, pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem, pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, papildus izvērtējot apelācijas sūdzībā minētos argumentus.

[7] Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst sekojošo.

[7.1] Ar lietas materiāliem (1.sēj., lietas 83.-86.lapa) ir pierādīts, ka prasītāja ierakstītās vēstulēs ir nosūtījusi brīdinājumus visiem trim atbildētājiem par pirmstermiņa kredīta atmaksu sakarā ar kredīta līguma maksājuma grafika neievērošanu, līdz ar to nav pamatots apelācijas sūdzībā norādītais, ka atbildētāji nav saņēmuši prasītājas sūtītos brīdinājumus un turpināja pildīt kredīta līguma noteikumus, jo nezināja par brīdinājumu un prasītājas atkāpšanos no līguma.

[7.2] Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka atbildētāji nav pieļāvuši būtisku līguma pārkāpumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1] panta izpratnē, jo savu iespēju robežās ir pildījuši noslēgto līgumu saistības.

Saskaņā ar kredīta līguma Nr.21557 3.2 punktu ikmēneša procentu maksājumi un kredīta atmaksa veicama maksājumu grafikā noteiktajā apmērā, bet 3.8 punktā noteikts, ka kredīta līgumā noteiktās aizņēmēja saistības pret aizdevēju ir uzskatāmas par izpildītām savlaicīgi, ja to izpilde ir notikusi ne vēlāk kā maksājumu grafikā norādītā saistību izpildes pēdējā dienā.

Kā redzams no /pers. A/ konta pārskata (1.sēj., lietas 53.-77.lapa) un kredīta atmaksas grafika par laika periodu no 2010. gada 30. jūnija līdz 2015. gada 30. jūlijam (1.sēj., lietas 193.-199.lapa) kavējums atbildētāja /pers. A/ maksājumiem sāka veidoties no 2014. gada augusta. Ikmēneša maksājums pēc grafika paredzēja maksājumus 565,94 EUR apmērā, bet atbildētājs /pers. A/ veica iemaksas ne vairāk kā 300 EUR mēnesī, tā veidojoties kavējumam kredīta pamatsummas segšanai, sasniedzot kavējumu 132 dienas, kas atzīstams par būtisku pārkāpumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1] panta izpratnē.

Kā pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa prasītājs pret atbildētājiem ar lūgumu par kredīta pirmstermiņa atmaksu ir vērsies, ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteikto 60 dienu nokavējuma termiņu.

[7.3] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādīto argumentu par nepamatoto komisijas maksas iekasēšanu 1458,58 EUR apmērā, Civillietu tiesu kolēģija šo argumentu atzīst par nepamatotu.

Saskaņā ar 2013. gada 1. augustā noslēgto papildvienošanos hipotekārā kredīta līgumam Nr.21557 starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ 1.daļas 4.6.1 punktā puses vienojās, ka prasītājs samazina uzrādīto līgumsodu par maksājumu kavējumu līdz 1458,58 EUR un atbildētājam /pers. A/ ir pienākums samaksāt šo summu ne vēlāk kā līdz kredīta atmaksas pēdējam datumam, kas saskaņā ar papildvienošanās 1.daļas 1.5 punktu bija noteikta 2015. gada 1. augustā.

Tā kā līdz 2014. gada 12. augustam atbildētāja /pers. A/ norēķinu kontā netika iemaksāti naudas līdzekļi, saskaņā ar papildvienošanās 2.daļas 3.7 punktu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītājai bija tiesības pārskaitīt apmaksājamo summu no atbildētāja /pers. A/ norēķina konta, kad kontā tika saņemti naudas līdzekļi par nekustamā īpašuma atsavināšanu.

[7.4] Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka nav pamatots arī apelācijas sūdzības arguments, ka, tā kā prasītāja nevar pamatot līgumsoda aprēķinu, tai jāveic pamatparāda pārrēķins, jo no prasītājas aprēķina redzams, ka atbildētāju veiktie maksājumi tika novirzīti līgumsoda, nevis pamatparāda dzēšanai.

Pirmās instances tiesa ir izbeigusi tiesvedību daļā par līgumsoda piedziņu 1595,84 EUR apmērā, jo prasītāja no līgumsoda piedziņas ir atteikusies.

Kā pamatoti norādīts prasītājas paskaidrojumos, ka no kredīta atmaksas grafika par laika periodu no 2010. gada 30. jūnija līdz 2015. gada 30. jūlijam (1.sējums, lietas 193.-199.lapa) redzams, ka līgumsoda apmērs, kādu lūgts piedzīt ar prasību, nav ieturēts no atbildētāja /pers. A/, bet pirms pamatsummas dzēšanas ir dzēsti kredīta lietošanas procenti un komisijas par ieķīlātā nekustamā īpašuma apdrošināšanu. Šādu kārtību nosaka gan kredīta līgums, gan papildvienošanās kredīta līgumam 2.daļas 5.11 punkts. Līdz ar to nav pamata veikt pamatparāda pārrēķinu. Šādu pārrēķinu nav veikuši arī paši atbildētāji lai pierādītu, ka piedzenamā summa nav pamatota.

[8] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ievērojot minēto un prasītāja lūgumu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – sešus procentus no simta gadā, no nesamaksātās parāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

[9] Konstatējot, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamats pretēja sprieduma taisīšanai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa izvērtējusi lietā pastāvošos apstākļus atbilstoši piemērojamām tiesību normām, un tas ir pamats analoga sprieduma pieņemšanai, apmierinot prasību.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

[10.1] No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu par prasību 2306,89 EUR (1.sēj., lietas 10.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,96 EUR (1.sēj., lietas 11.lapa) un 1,26 EUR (2.sēj., lietas 9.lapa).

Ņemot vērā, ka prasītāja atteicās no prasības daļā, no atbildētājiem piedzenami tiesas izdevumi atbilstoši apmierinātās prasības daļai saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.pantu, t.i., prasītājas samaksātā valsts nodeva 2273,80 EUR apmērā, kā to pareizi norādījusi pirmās instances tiesa, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,96 EUR un 1,26 EUR, kopā 2286,02 EUR.

Ņemot vērā minēto, no /pers. A/ un /pers. B/ labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 762,01 EUR, savukārt no /pers. C/ par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 762 EUR apmērā.

[10.2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un VAS "Latvijas Pasts" tarifiem ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi šajā lietā pirmās instances tiesā un apelācijas instancē ir bijuši kopā 27,41 EUR(1.sēj., lietas 2.lapa).

No lietas materiāliem ir redzams, ka prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,96 EUR (1.sēj., lietas 11.lapa) un 1,26 EUR (2.sēj., lietas 9.lapa), kopā 12,22 EUR. Līdz ar to no atbildētājiem valsts ienākumos ir piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 15,19 EUR (27,41 EUR – 12,22 EUR), piedzenot 5,07 EUR no /pers. A/, un no /pers. B/ un /pers. C/ - 5,06 EUR no katra.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma daļā par piedziņu labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, pamatparādu 95 426,69 EUR (deviņdesmit pieci tūkstoši četri simti divdesmit seši eiro un 69 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesas izdevumus 762,01 EUR (septiņi simti sešdesmit divi eiro un 1 cents).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesas izdevumus 762,01 EUR (septiņi simti sešdesmit divi eiro un 1 cents).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesas izdevumus 762 EUR (septiņi simti sešdesmit divi eiro un 0 centi).

Samaksu veikt AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, kontā Nr. LV42AIZK0908Z00000176.

Noteikt AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% no simta gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas, ar noteikumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Atzīt AS "ABLV Bank", reģistrācijas Nr. 50003149401, tiesības gūt apmierinājumu no ieķīlātā nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese, dzīvokļa numurs/, kadastra Nr. /numurs A/un reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/uz /pers. C/, personas kods /personas kods/, vārda.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par līgumsoda 1595,84 EUR piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā nesamaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,07 EUR (pieci eiro un 7 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā nesamaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,06 EUR (pieci eiro un 6 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā nesamaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,06 EUR (pieci eiro un 6 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena – 2018. gada 9. marts.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis N. Riņķis
Tiesnese I. Celmiņa
Tiesnese A. Veita